

Broj 24-25 | Siječanj-travanj 2021.

Nogometniš

PRVTE DESET GODINA HUNS-a

HUNS
HRVATSKA UDRUGA
NOGOMETNI SINDIKAT

PRVA GODIŠNICA MATURE HUNS-A

Iz našeg đačkog doba puno je lijepih i nadasve posebnijih uspomena. Kažu svi oni koji dođu u srednju dob da je najbistrije vrijednosti tih godina spoznati s odmakom od deset godina. I onda se prisjetite desete godišnjice mature jer je to prva godišnjica koja se organizira po završetku srednje škole.

Zašto je posebna? Prije svega zato što ste odradili prvih deset „odraslih“ godina, sazreli, uključili se u radne procese nakon završenih fakulteta ili čak i prije, ako ste se odmah zaposlili. Usporedo se većina skući, ima obitelj i djecu. No, još ste dovoljno mladi da vas drži entuzijazam pa okupljanje sa srednjoškolskim prijateljima, simpatijama, ljubavima, profesorima i inim akterima vašeg đačkog doba, u drugaćim životnim okvirima, revitalizira vaše poletne emocije i napuni vas energijom za dalje.

Hrvatska udruga „Nogometni sindikat“ obilježila je, simbolički rečeno, takvu prvu i dvoznamenkastu godišnjicu. Prošlo je deset godina otkako su četvorica nogometnih (prije svega) zanesenjaka odlučili osnovati instituciju koja će se brinuti o pravima nogometara. Bio je to 2010. godine pionirski korak za okruženje vrlo zapuštenih pravnih i statusnih odnosa u hrvatskom nogometu. No, iako su četvorica osnivača bili nogometari, ključno je bilo da su strastveni ljubitelji nogometnog sporta. Upravo je ta strast, entuzijazam, uz neizbjegno nužan osjećaj za socijalni aspekt i empatiju, presudna da je tada skeptično dočekana ideja oživotvorena. Unatoč otporima,

nerazumijevanju, manjknu podrške unutar nogometnog miljea, čak i od igrača za čije se interese zauzima, HUNS je rastao, bivao sve efikasniji i naposljetku dogurao do ove desete godišnjice. I to u sasvim drugim doživljajima okruženja, koje je danas gotovo nemoguće zamisliti bez (su)djelovanja Nogometnog sindikata. Upravo taj doživljaj, da je teško danas zamisliti ne tako davno vrijeme (do 2009.) kada su igrači i drugi akteri nogometu bili prepušteni sami sebi te u neravnopravnom položaju u odnosu na druge faktore nogometnog sporta (i društva uopće), predstavlja simboličku istinu o uspješnosti prvih deset godina HUNS-a.

Ovaj broj časopisa Nogometar, koji pišemo za naše članove, odlučili smo posvetiti upravo „prvom obilježavanju HUNS-ove mature“. Njegov sadržaj odnosi se na sve akcije, reakcije i dosege koje je ostvarila ekipa ljudi koja se maksimalno trudi za boljši statusa i tretmana svojih članova. U godinama u kojima je Nogometar iznosio sve ono što može zanimati i koristiti članstvu, najmanje smo se bavili direktnim akterima svih tih aktivnosti. I ovo je mali okvir posvećen njima, koji će i dalje biti važan faktor stalne borbe za bolji status, ispunjenje prava, ali i poštivanja obveze članova HUNS-a.

Pišemo o konkretnim učincima protekle sindikalne dekade na konkretnе situacije, slučajeve i ljudi. Zbog svih tereta pandemije, njenih posljedica na normalne tokove života, nogometu i svih njegovih aktera, ovaj

broj ćete dobiti s razumljivim manjim zakašnjenjem. No, držimo da ga vrijedi pročitati i na trenutak promislići, što bi s hrvatskim nogometarima, posljedično i s nogometom, u njegovom socijalno-pravnom i inom smislu bilo da se prije deset godina četvorica entuzijasta i zaljubljenika nogometu, nemara reda i poštivanja pravila te dostojanstva nogometara, nisu odvažili na pionirski pothvat?

Čestitke svima što možemo govoriti o dobrim djelima, a ne prisjećati se samo lijepih riječi!

Nogometar

4

14

34

3 UVODNIK

4 OSVRT PREDSJEDNIKA HUNS-a

7 REALIZIRANI PROJEKTI (1. dio)

14 OSVRT GLAVNOG TAJNIKA HUNS-a

18 SAMIR TOPLAK O RADU S HUNS-om

19 REALIZIRANI PROJEKTI (2. dio)

14 EKSKLUSIVNO: RAZGOVOR S UMIROVLJENIM GLAVnim TAJNIKOM FIFPRO-a

24 SLUČAJ IVANA TOMEČAKA

26 IZ PRVE RUKE: OLIVERA PEROLI ŽODAN

28 SLUČAJ ARDIANA KOZNIKUA

29 IZ PRVE RUKE: SANDRO ŠORONDA

31 DINO KRESINGER O UCN STUDIJU

31 LEONARD MESARIĆ O KAMPУ ZA IGRAČE

32 OSVRT IVICE LANDEKE

34 DESET ODREDNICA PRVE DEKADE HUNS-a

Dario Šimić je od prvog dana osnivanja Nogometnog sindikata na njegovom čelu. Nekoć veliki igrač nakon igračke karijere odlučio se posvetiti poboljšanju statusa i života domaćih nogometara, koji većinom nisu imali mogućnosti i sreće uspjeti u karijeri onako kao što je on

TEŽAK JE OVO POSAO, ALI KAD VIDIM ZADOVOLJSTVO IGRAČA ODMAH MI JE LAKŠE

Govoriti o njemu unutar hrvatskog nogometnog prostora ponavljanje je znanih činjenica. Bio je veliki igrač koji je ostvario sjajnu karijeru od Dinama preko Inter-a i Milana do Monaca, da bi je zaključio opet u Dinamu. Učinio je to praktično besplatno jer je bio zahvalan Dinamu za sve ono što je ostvario u karijeri. Na reprezentativnom je planu Dario Šimić upisan u analne povijesti Vatreñih kao član brončane generacije, ali i kao reprezentativac koji je osmi po broju nastupa s okruglim 100 utakmicama! Kada netko kao Šimić doživi najglamurozniji dio nogometnog, ostvari ekonomsku neovisnost za sebe i obitelj, tipično bi se očekivalo da će uživati u post igračkoj fazi s nekim ležernijim obvezama. No, on je potpuno atipičan po tom pitanju.

Razvio je poduzetničku karijeru s Aquavivom i drugim brendovima, koji omogućuju zapošljavanje mnogim ljudima, i s kojima se dijeli turbulentna radna svakodnevica. U nogometnom smislu je Dario Šimić još više iznenadio. Iako je mogao u glamuroznej poslove unutar nogometne organizacije,

D.S.

on se prihvatio onog koji je bio zasigurno najmanje atraktivn, a najviše komplikiran. Sindikalnog posla!

U hrvatskom nogometu koji je bio bremenit morem problema po pitanju statusa i prava neposrednih proizvođača, nogometara, Šimić je objeručke prihvatio poziv Marija Jurića i drugih osnivača sindikata da se priključi pionirskom poslu radikalnih promjena odnosa u tretmanu nogometara. I nogomet, naravno.

- Nema tu puno nepoznanica. Jednog me dana 2010. godine nazvao Mario Jurić i razgovarali smo o nogometnoj zbilji u Hrvatskoj. Znamo se dugo, dijelimo mnoga mišljenja o tome što je dobro, a što nije u nogometu. Pogotovo smo istomišljenici glede činjenice da treba raditi na tome da se stvari mijenjaju. Dakle, da se s riječi prijede na djelo. Mario je bio pun entuzijazma, odlučan u tome da treba

osnovati sindikalnu organizaciju koja će pokrenuti rješavanje mnoštva problema koje su imali nogometari u statusu, pravnom i socijalnom, ali i u okviru digniteta koji je bio maksimalno narušen. Predložio mi je da budem predsjednik HUNS-a i tako ojačam njegovu vidljivost u javnosti, samim time i skrenem pažnju na probleme s kojima ćemo se nositi.

I prihvatio si?

Mario je uporan tip, kao bager radi na nečemu i ne da mira sebi, a ni drugima dok se stvari ne dovedu do kraja (smijeh). Prihvatio sam, naravno.

Deset godina kasnije je li ti krivo ili nisi požalio?

Niti jednom nisam požalio što smo zagrizli tako tvrdju jabuku. Nije bilo jednostavno, naprotiv, vodili smo svakakve borbe da preskačemo prepreke, rastemo u utjecaju

i tako doprinesemo poboljšanju statusa nogometara. Jedan od motiva da se upustim u tu borbu bilo je upravo to, što smo Mario, Miro, Landeka i ja bili nogometari te smo dobro bili upoznati sa zbiljom hrvatskog nogometa.

Ostvario sam karijeru koja mi je olakšala život i ne moram brinuti za sutrašnjicu obitelji. Upravo zato što mi je nogomet sve to dao osjećao sam da mu nekako moram vratiti. Živilo sam to kao obavezu, a sindikalna se priča nametnula kao primjereno okvir u kojem mogu i želim djelovati. Bilo je prijatelja i kolega koji su me odvraćali od toga, govorili što mi to treba, ali nisam ni trenutka dvojio da to želim. Deset godina kasnije mogu samo potvrditi, vrijedilo je.

Je li danas ipak lakše kada je HUNS etabiran, odnosno dokazan kao važan akter nogometne Hrvatske?

Lakše je u odnosu na početak, ali ova borba je uvijek u fazi teškog posla. Mnogo je izazova, problema u današnjem svijetu, pandemija je jedan od onih problema koji je promijenio puno toga i treba se znati s time nositi. No, ponosan sam na HUNS i njegove aktere koji su dostojni razine tih izazova.

Koji je trenutak bio odlučan za iskorak sindikalne ideje?

Bilo ih je više, ali recimo da nam je od egzistencijalne važnosti bila podrška FIFPRO-a. Krovna sindikalna organizacija nam je baš u svemu podrška i vrlo konkretno olakšava nam ekonomsku

zbilju. FIFPRO je snažan i ponosni smo što imamo tako dobar odnos i njihovu stalnu podršku.

Iz današnjeg kuta što je bilo najteže u deset godina HUNS-a?

Najteže je bilo spuštanje u tu, simbolički rečeno, močvaru koja je tada bila u domaćem nogometu. Igrači su bili većinom bez redovnih plaća, često šikanirani, prikraćeni za isplate onog što su po ugovoru odradili. Tada je bila, objektivno rečeno, i lošija situacija po

klubovima nego danas. Oni su na našu pojavu gledali s nepovjerenjem i čak s prijezirom jer su nas doživljavali samo kao remeteći faktor. Tada nisu prihvatali bit, a to je da se mi borimo za prava igrača, što je ujedno značilo i boriti se za bolji nogomet, za red. Činjenica da je danas cijela HNL učinila ogromne korake naprijed upravo po pitanju tog reda i ispunjavanju obaveza, odnosno poštivanju prava potpisnika ugovora, doživljavam kao potvrdu da smo bili na pravom putu. Ti počeci su bili teški, ali iz mjeseca u mjesec, iz godine u godinu sve je bilo bolje te se borba isplatila svima.

Kad si bio baš najsretniji zbog nekog iskoraka?

Smatram da je velika pobjeda kada smo se izborili za neovisnu arbitražu, odnosno za propis po kojem igrači, ako ne dobiju tri mjeseca svoju plaću, mogu automatski postati slobodni igrači! To je po meni zbilja bio snažan vjetar u leđa poslovnom ponašanju klubova te redovnim isplataima.

Bilo je vjerojatno i faza umora. Što vas je podizalo u raspoloženju?

Naravno da ima teških trenutaka, svi smo mi ljudi i znamo ostati bez energije. No, kada bih osjetio da su sretni što smo im u nečemu pomogli, kad vidim da je nekome riješen problem i jedva čeka da ti zahvali, eto tada se napuniš novom energijom. Osobno mi je bilo važno to što sam osjetio da me igrači cijene upravo zato što sam se odlučio baviti njihovim potrebama i pomoći, a ne stajati sa strane i docirati.

Predsjednik bez dobrih suradnika je kao trener bez pravih igrača?

To je definitivno. Duh HUNS-a je simboliziran u nepresušnoj energiji i poletu glavnog tajnika Marija Jurića. Bio je profesionalni igrač, okusio domaći i inozemni nogomet, zna materiju i pored toga ima tu socijalnu komponentu. Njegova to neprestano puni energijom, takav je tip. Bez njega se ništa ne bi razvilo do današnjih okvira utjecajnosti i važnosti HUNS-a. Osim toga, Mario je zbilja mudro znao odabratи svoje

PROJEKTI KOJE SMO USPJEŠNO REALIZIRALI

IGRAMO ZA ŽIVOT, IGRAMO ZA NJIH

Ovom akcijom željeli smo podići razinu svijesti o važnosti pregleda u prevenciji i liječenju svih zločudnih bolesti, a posebno raka dojke.

Simbolično, uz ružičaste vezice na svojim kopačkama, igrači i treneri prvoligaških klubova svojim su izjavama i nastupima ukazali na važnost edukacije i prevencije u slučaju raka dojke.

ZAKLADA ANA RUKAVINA

Zaposlenici HUNS-a inicirali su upise u Hrvatski register dobrovoljnih darivatelja krvotvornih maticnih stanica, kako bi podržali rad Zaklade Ane Rukavine i doprinijeli povećanju šansi za ozdravljenje oboljelim osobama, kojima je potrebna transplantacija krvotvornih maticnih stanica.

Ovom akcijom pridružilo se ukupno 60 novih potencijalnih darivatelja.

SPORTSKE NJUŠKE

U suradnji s Udrugom za zaštitu i dobrobit životinja Indigo i klubovima Prve HNL govorili smo o problematičnim napuštenim pasa te njihovom udomljavanju, odgovornom vlasništvu i predstavili prvu pseću olimpijadu u Hrvatskoj za udomljene pse.

POKAŽI RASIZMU CRVENI KARTON

Ova akcija se provodila tijekom svakog kampa i na svakoj organiziranoj prijateljskoj utakmici, kao i na turniru u Zagrebu kako bismo podigli razinu svijesti šire javnosti o postojanju predrasuda i stereotipa koji uvelike doprinose i samom širenju rasizma u društvenoj zajednici.

EDUKACIJA „OŽIVI ME“

Profesionalni nogometari su uz stručni stožer u sklopu Kampa za igrače bez ugovora priključili se edukativnoj kampanji s ciljem usvajanja ili ponavljanja znanja o osnovnim postupcima oživljavanja. U Hrvatskoj je u proteklom desetljeću umrlo mnogo profesionalnih nogometara, ali i ostalih sportaša uslijed srčanog zastoja upravo tijekom igre i na terenu. Odgovarajućim znanjem svih igrača i trenera na terenu, do dolaska prve pomoći, može se unesrećenome vratiti srčana funkcija i samim time nekome spasiti život.

FIFA&FIFPRO FOND

Riječ je o fondu kojem su mogli pristupiti svi igrači u Hrvatskoj i zatražiti povrat svojih dugovanja od 2015. godine i nadalje, uz predaju adekvatne i potrebne dokumentacije kojom dokazuju da nisu bili u mogućnosti naplatiti svoja potraživanja od klubova.

PROJEKT VIDEOREHA

HUNS omogućuje svim svojim članovima mogućnost *online* video rehabilitacije u suradnji s Videorehom, koja okuplja vrsne liječnike ortopede i stručnjake kako iz Hrvatske, tako i iz svijeta. Riječ je prvoj takvoj dostupnoj rehabilitaciji koja je u potpunosti prilagođena i osmišljena prema svakom pacijentu individualno.

KONFERENCIJA „UTJECAJ SPORTA NA PSIHOFIZIČKO ZDRAVLJE“

Ovom konferencijom govorili smo javno o važnosti mentalnog zdravlja, ali na pozitivan način, otvoreno, bez straha od osuđivanja i zadrške. Želja nam je bila skinuti stigmu i potaknuti sportaše da javno govore o ovakvim problemima, a ne da ih drže u sebi boreći se sa samim sobom jer se tako samo stječe dojam da nogometari i ina sportaši nemaju sličnih problema ili pak da o njima šute.

EDUKACIJA O DOPINGU U SPORTU

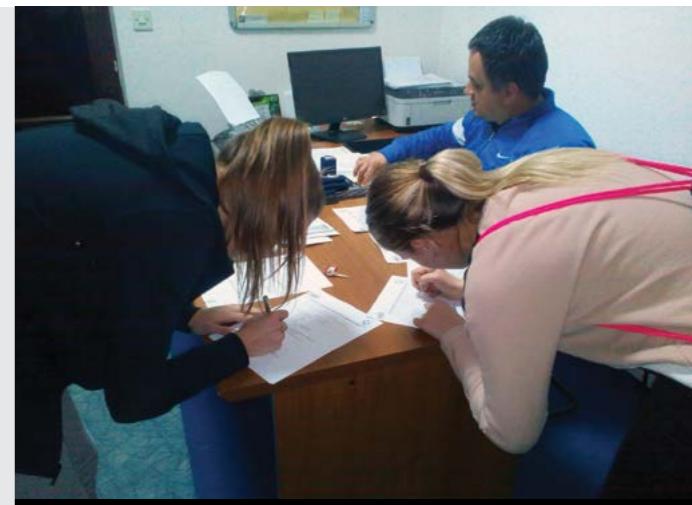
Tijekom 2018. godine održali smo u suradnji s Hrvatskim zavodom za toksikologiju i antidoping edukativna predavanja u svakom klubu 1. HNL na temu dopinga u sportu, a predavanja su držali stručni djelatnici Zavoda.

SVJETSKO ISTRAŽIVANJE O UVJETIMA RADA U ŽENSKOM NOGOMETU I PRVA KONFERENCIJA O ŽENSKOM NOGOMETU

Prva ikad konferencija o ženskom nogometu za zemlje članice FIFPRO-a održana je 2017. godine na kojoj je sudjelovao i HUNS. Postljednjih nekoliko godina, kako u svijetu, tako i kod nas mnogo stvari se želi promjeniti i poboljšati u stanju ženskog nogometa, kao i u statusu nogometnika.

Upravo je iz tog razloga u Hrvatskoj iste godine provedeno i svjetsko istraživanje o uvjetima rada u ženskom nogometu u kojоj su sudjelovale igračice 1. HNLŽ, a iste godine po prvi put su djevojke imale privilegiju glasati za svoje kolegice, World11 najboljih nogometnika svijeta.

#GAMECHANGERS

Inicijativa za promicanje nove i održive vizije nogometa kao igre. Unatoč ogromnom rastu prihoda, sportski i finansijski rascjep između najbogatijih i najsiromašnijih klubova i liga i dalje raste. U isto vrijeme s obzirom na brzinu gospodarskog napretka, učinkovitost ravnomjernog upravljanja izostaje, što nije prihvatljivo. #GameChangers ima za cilj pomoći igračima, klubovima, navijačima i ostalim dioničarima da nogomet kao igra ostane održiv za sve.

SOCIJALNI DIJALOG S EUROPSKIM PARLAMENTOM

Početkom 2019. godine u Europskom parlamentu u Strasbourg potpisana je suradnja između FIFPRO-a (europska divizija) i EU parlamenta, a među njima je kao članica FIFPRO-a sudjelovao i HUNS pa je u Strasbourg nazočan bio i predsjednik HUNS-a Dario Šimić.

Predsjednik Šimić je na događaju "100 dana do europskih izbora" održanom u Kući Europe, potpisao i ugovor o spremnosti na suradnju između Hrvatske udruge "Nogometni sindikat" i Europskog parlamenta Ureda u Republici Hrvatskoj, u kampanji europskih izbora 2019. godine.

Glavni ciljevi ove suradnje su podići razinu svjesnosti o europskim izborima, kao i o važnosti glasanja na europskoj razini, potaknuti izlaznost na izbore te pokazati odgovornost igrača za njihove zajednice i njihova uvjerenja.

MEDIJSKA KAMPAÑA #OVAJPUTAGLASAM

Hrvatski sportaši pridružili su se objavama putem društvenih mreža navodeći vlastite razloge sudjelovanja na izborima, a kampanji su se priključili: Stipe Pletikosa, Aljoša Vojnović, Kristijan Bistrović, Filip Krovinović, Ana i Igor Čerenšek, Vedrana Malec te Monika Conjar.

PODRŠKA HRVATSKOJ NOGOMETNOJ REPREZENTACIJI BESKUĆNIKA

Riječ je o članovima društva koji žive na njegovim marginama i koji su često "nevidljivi" među nama. Neki od njih nisu nikad imali priliku baviti se sportom ili igrati nogomet, nitko nije vjerovao u njih i već su postali "otpisani". Podržali smo njihov nastup na Svjetskom prvenstvu beskućnika jer je to njihova nova prilika za život.

U epohalnom osnivanju odnosno odrastanju HUNS-a, ključnu ulogu imao je Mario Jurić. Njegov entuzijazam i posvećenost borbi za prava igrača i boljšak hrvatskog nogometa jednostavno su zarazili sve aktere ovih nezaboravnih prvih deset godina nogometnog sindikata

POČAŠĆEN SAM I PONOSAN ŠTO SAM DIO OVE PRIČE

Uvijek postoji jedan koji je posebniji. Onaj koji po funkciji nije broj jedan, ali jest po djelu i duhu kojeg širi. Mario Jurić je od prvog dana osnutka Hrvatske udruge „Nogometni sindikat“ formalno glavni tajnik. No, u praksi je on lokomotiva koja pogoni kompoziciju i usmjerava je u pravcu njezine uspješnosti. Neće to prihvati kao činjenicu, ali mu je svakako drago da se prepozna njegov entuzijazam, upornost i beskompromisna borba za boljšak statusa igrača i svih drugih aktera nogometa.

U analizi prve dekade HUNS-a postavili smo mu pitanja, a iz njega su izlazili slapovi činjenica, teza, stavova, brojki i djela.

Krenuli smo od početka, odnosno od toga kako je uopće došlo do ideje o sindikalnom organiziranom radu u nogometu?

HUNS je osnovan jednostavno zato što se to činilo nužnim i kao posljedica osluškivanja potreba i stanja u hrvatskom nogometu. Također, i zbog brojnih nepravdi koje prolazite kao profesionalni nogometar. Jedan od neposrednih razloga je i taj što sam nakon svog boravka u SAD-u uvidio kako stvari u uređenom svijetu uistinu funkciraju. Uhvatio sam se u razmišljanjima da nenormalno nije normalno. Mislio sam najprije da Amerikanci u svemu pretjeruju, ali nije normalno kada nogometar smatra normalnim ne primiti redovito plaću od kluba...

Je li HNL u svojim prvim godinama bio kaotičan po tom pitanju?

U to vrijeme u prvoj HNL prosjek kašnjenja plaće bio je desetak mjeseci, a od 16 klubova samo je njih šest redovito ispunjavalo svoje obvezne prema igračima! Zatim je uslijedila afera Offside u kojoj je 17 igrača završilo u zatvoru zbog namještanja utakmica i to je bio svojevrsni okidač za osnivanje sindikata. Kad tome pridodamo i ono što se u javnosti nedovoljno zna, kao što je činjenica da su nogometari svrstani pod slobodnu djelatnost, dakle moraju svaki mjesec državi podmirivati sve svoje obvezne za mirovinsko, zdravstveno, porez i prirez, dolazimo do začaranog kruga. Nogometarima se nerijetko prijetilo ovrhom nad imovinom jer ih država ne štiti. K tome klubovi koji nisu podmirivali

obveze, znali su šikanirati igrače još i više nego poslodavci radnike.

Koje su početne aktivnosti bile ključne za formaliziranje HUNS-a?

Prije osnivačke skupštine predložio sam Ivici Landeki i bratu Miroslavu, koji su uz mene osnivači sindikata, da za predsjednika izaberemo Darija Šimića. Vodio sam se mišlju da nam je na čelu sindikata potrebno prepoznatljivo ime hrvatskog nogometa. Nazvao sam Darija i zamolio ga da bude predsjednik. On je odigrao najznačajniju ulogu u prepoznatljivosti sindikata. Njegovim dolaskom puno je toga postalo jednostavnije. Moja nogometna karijera nije ni približno bila poput njegove. Znao sam što tišti hrvatske nogometare, a Dario je znao kakav status

imaju nogometari u najvećim klubovima svijeta te smo se izvrsno nadopunjavali. Uskoro smo postali punopravni član FIFPRO-a, svjetske krovne organizacije svih sindikata nogometara, što je po mom mišljenju bio ključan trenutak iskoraka. Opet je tu Dario odigrao značajnu ulogu. Znali smo iskoristiti njegov ugled i na krilima entuzijazma i euforije vrlo brzo smo ispunili sve zadaće koje je FIFPRO stavio pred nas. Zato smo u rekordnom roku postali punopravni član.

Svaki početak je težak, pogotovo organizacije koja se bavi sindikalnim temama. Je li tako bilo i s HUNS-om?

Naporno smo radili, ali nije bilo teško jer smo znali da smo na pravom putu. Moram dodati kako smo nošeni entuzijazmom Dario i ja po cijele dane bili na terenu. U jednom danu znali smo obići Zadar, Šibenik i Hajduk pa za sedam dana opet. Prije svega, bilo je potrebno snimiti postojeće stanje. Kako bismo dobili realnu sliku stanja u našem nogometu provodili smo ankete. Puno vremena smo provodili u analiziranju stanja. Jedan od dobivenih podataka za nas je bio šokantan. Na prste jedne ruke mogli smo nabrojati

visokoobrazovane nogometare. Sjećam se kako smo rekli da moramo nešto napraviti po tom pitanju. Sanjali smo kako hrvatski nogomet učiniti boljim. Danas imamo 40-ak sportaša koji studiraju preko HUNS-a. Taj san je postao stvarnost i to me čini jako sretnim. O dvojbama jednostavno nismo imali vremena razmišljati.

A tereti odnosa i atmosfere u hrvatskom nogometu prema HUNS-u?

Bilo je puno nepravde i nelogičnosti, pogotovo od 2011. do 2013. godine. Npr., nisi mogao otiti iz kluba, iako mjesecima nisi dobio plaću, već si trebao čekati završetak arbitražnog postupka, a to je znalo trajati i po nekoliko godina. To je isto kao da radnik radi u tvrtci ne može dati otkaz, čak i ako ne dobiva plaću, nego mora čekati završetak sudskog postupka. U 2012. godini imali

smo preko 150 arbitražnih postupaka, a prosjek kašnjenja plaća bio je deset mjeseci, što je danas nezamislivo. Bilo je stvarno dosta izazova.

Iz današnjeg kuta, koje su najveće teškoće i predrasude u etabriranju sindikalnog posla u nogometu?

Nikad neću reći teškoće jer kad nešto volite, onda vam ništa nije teško. Ponovit ću samo da je bilo mnogo izazova. Nogometu se percipiralo, zapravo i danas isto kao ljudi koji žive u financijskom blagostanju. Taj je dojam temeljen na iznimno malom broju uspješnih pojedinaca. Svega 2 % nogometara iz juniorskog staža zaigra prvoligaški nogomet, ači ćemo to nazvati uspjehom.

Sjećam se da sam se nakon prve službene konferencije za medije povodom osnivanja autom vraćao kući i da su na radiju komentirali kako još samo treba da se osnuje sindikat manekenki i kako ćemo onda postati ozbiljna država. Nepravda koju su nogometari doživljavali se percipirala kao - i bogati plaću.

Koje su struje i interesne skupine bile najveći protivnici HUNS-a, a tko je odmah bio kooperativan i pozitivan?

Ne bih nikoga nazivao protivnicima. Rekao bih da je bilo puno neistomišljenika. Ali kad uđete u svakodnevni razgovor, tada će svi reći kako nije u redu da igrač ne bude plaćen za svoj rad, svi će reći kako klubovi trebaju realno planirati budžet i da ne mogu obećavati nešto što ne mogu ispuniti jer time čine kazneno djelo. Mediji su nam pomogli da se glas igrača čuje, a mi smo se vodili mišljem kako predstavnici klubova ne bi trebali raditi ono što ne žele da se dogodi njihovoj djeci.

Kakve su bile reakcije nogometara i trenera, jesu li imali povjerenja?

Na početku su svi bili nekako suzdržani. Mi smo postavili ciljeve, ali realno, mi smo se u podsvijesti pitali je li sve to moguće napraviti. Danas mogu reći kako smo te ciljeve daleko premašili. Kada smo govorili igračima da ćemo mijenjati pravilnike, da će imati arbitražu koja će biti u skladu s okružnicom 1010 (neovisna arbitraža) činilo se poput nekog lijepog sna. Međutim, upornim radom smo ga relativno brzo dosanjali. Sada je situacija puno drugačija.

Iz današnjeg kuta kojih je deset najvažnijih stvari u prvoj dekadi HUNS-a?

Prva i najvažnija stvar je što smo uopće

osnovali udrugu koja se bavi zaštitom nogometara. Druga je ta da smo postali punopravni članovi svjetske organizacije koja se brine o pravima igrača. Zatim neposluh koji smo iskazali na utakmici

NK Osijeka i Cibalije u predstecajnim nagodbama, u kojima su igrači stavljeni u prvi red naplate i nisu morali umanjivati svoja potraživanja od klubova. Pokrenuli smo i projekt kojim školujemo

između Šibenika i Karlovca kada su igrači sjeli na pod prvi pet minuta utakmice u znak protesta te kako bi iskazali nezadovoljstvo zbog višemjesečnog kašnjenja plaća. Nakon toga je uslijedila i prva neodigrana utakmica zbog kašnjenja plaća. Bila je to utakmica između Rijeke i Karlovca.

Prvi put u povijesti utakmica nije odigrana, čak i u ratnim uvjetima utakmice su se odigravale. Poslije toga više ništa nije bilo isto.

Klubovi i HNS su nas počeli doživljavati. Ubrzo su izmijenjeni pravilnici HNS-a koji su regulirali odnose igrača i klubova, što je bilo iznimno važno. Nakon presude u slučaju Kenana Handžića, ustrojen je Arbitražni sud HNS-a u skladu s okružnicom 1010. Time je napravljen pravni okvir i sustav je jednostavno "prodiso". Sa 160 arbitražnih sporova godišnje, danas smo došli do brojke od svega njih deset – kaže Jurić i nastavlja – Danas su rijetki klubovi u kojima plaća kasni i jedan mjesec, čak i u trenutnoj korona krizi. Paralelno smo se bavili i promocijom nogometa i svih vrijednosti koje smo zagovarali od samih početka. Organiziramo već devetu godinu zaredom Trofej Nogometar, koji se etabirao kao najprestižnije proglašenje najboljih pojedinaca hrvatskog nogometa. Organizirali smo i devet kampova za igrače bez ugovora kojim, igračima koji u ljetnom prijelaznom roku nemaju klub, osiguravamo prvoligaške pripreme. Besplatno smo zastupali nogometar

igrače na UCN-u i Aspiri. Danas imamo 40-ak igrača koji su preko HUNS-a upisali studij na UCN-u Sveučilišta u Danskoj. Trogodišnje školovanje košta oko 25 000 eura, no ako sportaši studiraju preko HUNS-a, onda to školovanje košta svega 300 eura.

Pokrenuli smo i glasilo HUNS-a koje izlazi svaka tri mjeseca. Uistinu sam sretan što sam, uz veliku podršku Darija Šimića, operativno vodio sjajan tim ljudi koji su po meni napravili velike stvari za hrvatske nogometare. Sandro Šoronda, Olivera Peroli Žodan, Iva Varga, Marija Bartolić, Lorena Deverić, Marin Šarić, Tomislav Kasalo, Vanja Smokvina, Miroslav Jurić, Ivica Landeka, Željka Obradović i Sven Marušić su ljudi koji su kroz svoje djelovanje i rad u sindikatu unaprijedili status nogometara. Savjetima je pomogao i Krešimir Sever i zato je važno da se njihova imena spomenu.

Dakle, iz ove perspektive kako uokviruješ deset godina dosega HUNS-a?

Tri riječi: ponos, čast i vjera.

Što smatraš da niste dosad uspjeli ostvariti, a zacrtano je kao cilj?

Sve što je ovisilo o nama, uspjeli smo napraviti. Čak i više! Neke ideje su se radale usput. Jedino mi je žao jest što Hrvatska nije konačno dobila novi Zakon o sportu. Iako je Zakon napisan, on još uvijek leži u ladici. Moram reći kako smo aktivno sudjelovali u njegovoj izradi sa svojim prijedlozima. Međutim, još uvijek nije došao u Hrvatski sabor u javnu

raspravu. Doduše, došao je onaj dio koji se odnosi na navijače, ali za nešto više trebat će, kao i uvek u Hrvatskoj, političke volje. S novim zakonom hrvatski sport će izgledati puno bolje.

Koje su osnovne smjernice za idućih deset godina, a koje za skorije vrijeme?

Moraju se poboljšati uvjeti za igrače u nižim ligama. Futsal i ženski nogomet mogu i moraju ići na višu razinu. Broj visokoobrazovanih sportaša mora biti veći. Pregledi i medicinska zaštita sportaša (nogometara) mora biti bolja. U prvoj rečenici Zakona o sportu stoji kako je sport od iznimne važnosti za Republiku Hrvatsku, a u isto vrijeme se naši političari sporta sjete jedino kada se treba fotografirati uz nekog osvajača medalje. Čast izuzecima, ali tako je. Stari zakon je loš i zato čim prije treba donijeti novi. Uvjeti u kojima rade mlađi dobni uzrasti su nam loši. O svemu tome ćemo glasno pričati. Dobar pravni okvir je preduvjet za dobro funkcioniranje sporta.

Koji sindikalni slučaj ti je najviše prirastao srcu? Koji ti je najdraži akter, tko te se dojmio i zašto?

Najviše me se dojmila složnost, hrabrost i odlučnost koju su igrači Šibenika i Karlovca pokazali kada su sjeli na travnjak i kada su prvi pet minuta, u izravnom TV prijenosu, odbili igrati utakmicu zbog višemjesečnog kašnjenja plaća. Bilo je ogromnih pritisaka kako na nas, tako i na same igrače da se ne iskazuje nezadovoljstvo na taj način.

Današnji nogometari im trebaju biti duboko zahvalni za tu gestu. Danas igrači imaju puno pravnih instrumenata na raspolaganju, tako da je nemoguće da im uz potpisani ugovor plaća kasni tri mjeseca, a kamoli deset do dvanaest

mjeseci kako je to bio slučaj u to vrijeme. Ponavljam, zahvaljujući tadašnjoj hrabrosti nogometara Šibenika i Karlovca, igrači danas imaju bolji status.

U kojoj mjeri si zadovoljan suradnjom sa FIFPRO-om te koje su značajke tog odnosa?

FIFPRO je naša krovna organizacija koja svojim iskustvom, savjetima, smjernicama, edukacijom i potporom uvelike pomaže našem radu. Bez njih mnoge bi stvari bile teško izvedive i time sam sve kazao. Osobito bih se zahvalio Theu Van Seggelenu, velikom čovjeku i prijatelju koji je unaprijedio status nogometara diljem svijeta, kao i u Hrvatskoj. Svi hrvatski nogometari trebaju mu biti zahvalni.

Kako se razvila suradnja s HNS-om, klubovima i pojedincima hrvatskog nogometa?

Poslije protesta u Šibeniku, neodigrane utakmice u Rijeci i arbitražnog slučaja Handžić, pozvani smo u UEFA- u i

pred Europsku komisiju, gdje smo kao ravnopravni socijalni partner ukazali na probleme koje tiže hrvatske nogometare. Na temelju toga nastao je sporazum kojeg su potpisale FIFPRO, ECA, UEFA i EPFL. To je bio znak HNS-u da moraju sjesti s nama za stol. To je bila prekretnica. U tom trenutku postali smo ravnopravni partner u socijalnom dijalogu.

Kako si zadovoljan odnosima s medijima?

Mediji su bili i ostali važni u djelovanju HNS-a. Uloga medija iznimno je važna danas, možda više no ikada. Zato nam je važno da sve informacije koje se pojavljuju u medijima budu napisane i objavljene točno, u realnom vremenu i da javnost bude upoznata s našim radom, a još više sa svim zakonskim promjenama kojima smo unaprijedili status profesionalnih nogometara.

Gdje se nogomet promijenio nabolje u domeni u kojoj djeluje i HUNS?

Danas nemamo klubove u kojim plaće kasne deset mjeseci, nemamo 150 arbitraža godišnje, nemamo aferu Offside. Danas nogometari imaju na raspolaganju izbor pravnih instrumenata za zaštitu svojih prava. Bilo je i nogometara koji nisu podržavali rad sindikata i koji nisu željeli biti naši članovi. Međutim, danas nam ti isti prilaze i čestitaju na uspjehu. Kada smo mijenjali pravilnike i primjere loše prakse, nismo to radili samo za naše članove, nego smo to radili i za one koji to nisu bili. Oni su također imali koristi od izmjene pravilnika, od zabrane odvojenog treniranja jer je naše djelovanje bilo široko.

Stav o suradnicima?

Dario, Miro i Landeka sa mnom su od prvog dana. Zajedno smo tim, a s obzirom da smo i prije bili nogometari, znamo da tim pobjeđuje. Bez Olivere i Sandra današnji sindikat gotovo da i nije zamisliv. Oni su marljivi, odgovorni, ažurni, a opet samozatajni ljudi koji svakim danom doprinose tome da status nogometara postane bolji.

Koliko je obitelj podnijela žrtve zbog težine posla i kako se organizira?

Rekl su mi kako najvažniji ugovor koji potpisuješ nije niti s Realom niti s Barcelonom, nego kada se ženiš. Bogu hvala, potpisao sam odličan „najvažniji“ ugovor. Bez potpore supruge koja drži četiri kuta kuće i puno više od mene skribi o naše četvoro djece, moj angažman bi bio znatno nekvalitetniji.

Samir Toplak jedan je od onih koji su istinske ikone od osnutka Prve HNL, prvo kao igrač, a potom i kao trener

Pojavom HUNS-a ništa više nije kao prije

Kad pogledamo njegovu dob teško je vjerovati da je Samiru Toplaku već 51 godina jer ga se sjećamo kao igrača Varteka. Kad pogledamo njegovu dob iz kuta učinaka, igračkih, potom trenerskih, opet je teško vjerovati da ima „samo“ 51 godinu. Toplak je, naime, istinska ikona Prve HNL od njenog osnutka 1991. godine. Sve do 2003. igrao je za Varteks, prije nego se otisnuo u četverogodišnju eru Bundesliga. Nakon što je 2006. godine zaključio s aktivnim igranjem, Toplak se bacio u trenerske vode. I u njima je doista naučio sjajno plivati pored svih teškoča koje prate taj komplikiran posao. Nakon što je bio u omladinskim kategorijama varażdinskog prvoligaša pa privremeno i sportski direktor, Toplak je od 2009. sjeo na klupu kao prvi trener i do danas je u tom statusu. Doduše, trenutno se odmara od stresova trenerskog poziva i uživa u lagodnjem poslu TV komentatora gdje njegove analize potvrđuju njegovu stručnost i iskustvo.

Za osobu koja je praktično tridesetak godina dio HNL-a u svim mogućim ulogama više je nego uvjерljivo kada govori o statusima igrača, trenerima i odnosima

u nogometu. Dakle, za desetu godišnjicu HUNS-a, u čijem je radu sudjelovao i kao trener u kampu za igrače bez ugovora, Toplak kaže:

Pojavom HUNS-a u Hrvatskoj došlo je do intenzivnog uređenja u odnosima klub-igrač. Do tog trenutka klubovi su iskorištavali svoju moć te nisu poštovali potpisane ugovore. Otkako je HUNS-a to se počelo mijenjati nabolje da bi danas deset godina poslije taj odnos o pravima i obavezama postao skroz uređen i igrači se napokon osjećaju zaštićenima. Kad je tako, onda se mogu potpuno posvetiti svojim karijerama.

Decidiran je naš sugovornik i itekako upućen u ono što govori, odnosno čemu je desetljećima svjedočio.

U drugom dijelu svog djelovanja HUNS je pomogao igračima školovati se nakon završetka profesionalnih karijera i pronaći svoj put nakon što prestanu s aktivnim igranjem nogometa. Strašno je puno primjera gdje se igrači nakon karijere pogube u smislu što raditi sami sa sobom kad više nema definiranih im obveza,

o kojima su drugi brinuli. HUNS im je omogućio uvjete za školovanje te ih time usmjerio u primjerenje planiranje života nakon karijera. Također, HUNS prije svake sezone organizira kamp za igrače bez ugovora i omogućuje treninge u ekipnom radu čime im olakšava period bez kluba.

Istovremeno kad nađu klub, spremniji su za ulazak u ritam natjecanja, kao i za prilagodbu mornčadi. Pošto sam i sam bio dio prvog organiziranog kampa mogu reći da je organizacija svega na top nivou, kako to i priliči profesionalnom nogometu. Od smještaja, treninga, medicinske skrbi i svega ostalog što zahtijeva takav trenažni proces. HUNS je dao vjeru igračima da neko brine o njima, da imaju svoja prava i obaveze te da će biti zaštićeni ako se nađu u nekim problemima s klubovima.

Zato veliko hvala svima koji su dio ove HUNS-ove obitelji, a posebno bih istaknuo Darija Šimića, Marija Jurića te Sandra Šorondu koji su sve to što rade doveli na jedan vrlo visoki nivo. Pojavom HUNS-a ništa više nije isto u hrvatskom nogometu, a tome svjedoči i uređenja te posljedično sve kvalitetnija Prva HNL.

PROJEKTI KOJE SMO USPJEŠNO REALIZIRALI

PRIKUPLJANJE PAPIRA I ČEPOVA

Tijekom svake godine zaposlenici HUNS-a su sakupljaju stari papir i plastične čepove s ciljem obilježavanja Svjetskog humanitarnog dana, 23. studenoga. Na taj način pomogli smo rad udruge "Stari papir za novi osmijeh" i inicijativu da se dobivena novčana sredstva iskoriste za pomaganje obiteljima s djecom s posebnim potrebama ili teškim bolestima, kao i onima slabijeg imovinskog stanja.

Prikupljanjem čepova direktno smo pomogli projektu udruge oboljelih od leukemije i limfoma Hrvatske čiji je cilj da se reciklažom sakupljenih čepova sufinancira nabava skupih lijekova za liječenje članova udruge oboljelih.

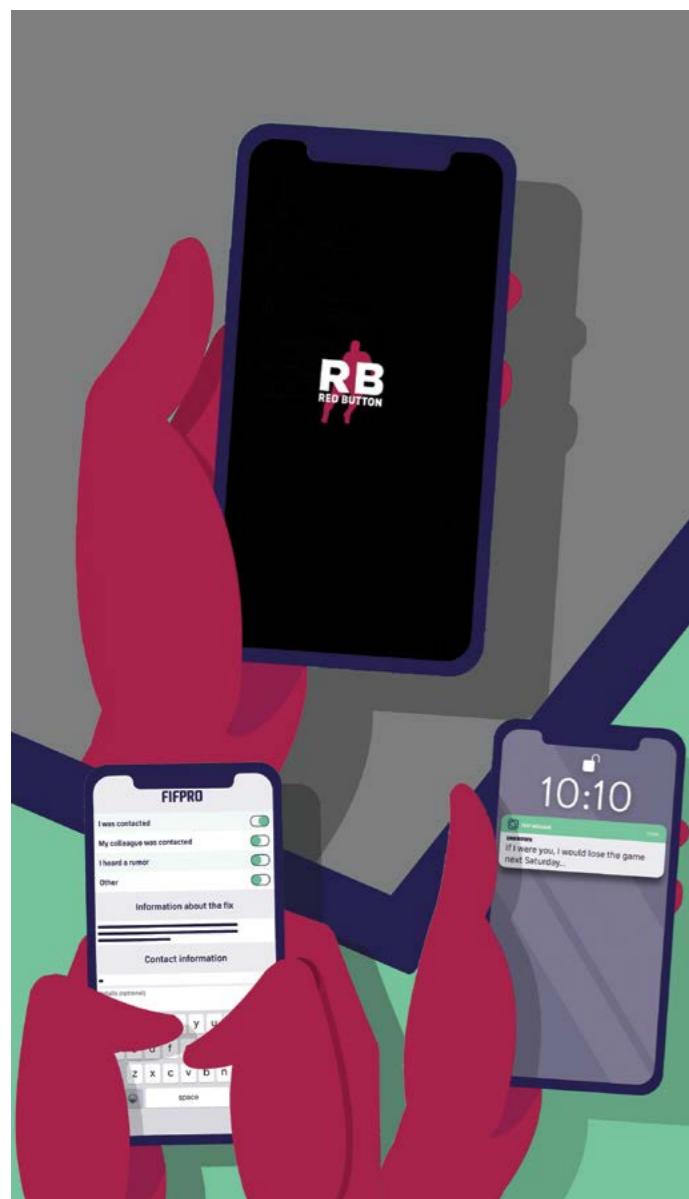
KAMPANJA DANGER! MINES!

Danger!! Mines!!

Na inicijativu tadašnjeg potpredsjednika FIFA-e princa Ali Bin Al Husseina, organizirali smo ovu kampanju kojoj su se pridružili svi klubovi Prve HNL. Igrači su podržali kampanju kako bi pomogli u podizanju svijesti o opasnostima od mina i kako bi se skrenula pozornost na problem minskih polja, na žrtve mina, a posebno na ugroženu djecu i izbjeglice.

RED BUTTON APLIKACIJA

Riječ je o mobilnoj aplikaciji koja je dostupna svim profesionalnim nogometnicima kao alat u slučaju prijavljivanja svakog pristupa, informacije ili pokušaja namještanja utakmica. Riječ je o anonimnoj aplikaciji, naravno, igrač može ostaviti svoje podatke ako to želi.

A provedbu ovog projekta u Hrvatskoj omogućio je HUNS u suradnji s MUP-om.

UZV SRCA

Zbog brojnih smrти sportaša na terenu, HUNS je s ciljem daljnje prevencije velikog broja smrти profesionalnih sportaša na terenu, nastalih uslijed velikih fizičkih npora i/ili zbog neznanja o postojanju određenih predispozicija i srčanih anomalija, zbog toga što nikad nisu učinili ovu pretragu, odlučio omogućiti svim igračima pretragu ehokardiografije. Također, tražili smo da se UZV srca uvrsti kao obavezna pretraga svakog sistematskog pregleda profesionalnih sportaša. U suradnji s klinikom Vaš Pregled svim igračima bit će omogućena ova pretraga od strane stručnih kardiologa kako bi igrači koji imaju eventualne smetnje ili anomalije znali što im je činiti i kako se to može odraziti na profesionalno bavljenje sportom i sigurnost njihovih života. O ovoj su temi, kao i važnosti ehokardiografije iz vlastitog iskustva govorili i: Tomo Šokota, umirovljeni hrvatski reprezentativac i suigrač tragično preminulog Mikloša Fehera u Benfici, Gabrijel Boban, profesionalni nogometar i brat pokojnog Brune Bobana, Tomislav Marković, hrvatski gimnastički reprezentativac koji je tijekom treninga bio klinički mrtav 27 minuta, a kojeg su treneri reanimacijom uspjeli vratiti među žive, Milan Badelj, hrvatski reprezentativac i suigrač tragično preminulog Davidea Astorija te Jerko Leko, umirovljeni nogometar i suigrač pokojnog Ivana Turine.

UGOVORI O RADU

Pravni propisi u Hrvatskoj pa tako i HNS-a još uvijek ne definiraju odnos igrača i kluba isključivo kao radni odnos, na čemu već godinama inzistiramo u svim relevantnim pregovorima i razgovorima s nadležnim državnim tijelima i HNS-om. Nadamo se da će u skorijoj budućnosti i ovaj problem biti riješen te da će se u tom dijelu hrvatska legislativa uskladiti s legislativom zemalja EU.

EDUKACIJE ZA SPORTAŠE

HUNS uvelike podupire obrazovanje, osobito profesionalnih sportaša jer smatra da je to budućnost sporta koja će biti lakša ako i sportski kadar bude stručan i obrazovan. S obzirom da sportska karijera završava u vrlo ranoj životnoj dobi, potrebno je već sada misliti na drugu karijeru, onu nakon igračke. Kada je igrač obrazovan i posjeduje dodatna znanja i vještine, uvelike mu je lakša prilagodba životu nakon sporta.

Ekskluzivno: Umirovljeni glavni tajnik FIFPRO-a Theo van Seggelen prisjetio se samih početaka HUNS-a u ostvarenju boljeg statusa profesionalnih nogometaša u Hrvatskoj uz veliku potporu FIFPRO-a

Profesionalni nogometaši u Hrvatskoj sada imaju puno više pravne zaštite nego što je to bio slučaj prije deset godina

Suradnja između FIFPRO-a i HUNS-a započela je kao rezultat projekta koji smo započeli prije točno deset godina.

Dobili smo informaciju da je u istočnoj Europi sve veći broj igrača koji se suočavaju s ozbiljnim poteškoćama.

Čuli smo mnogo priča o neisplati plaća, nasilju, namještanju utakmica, uznemiravanju i rasizmu. Bili smo zapanjeni opsegom tih problema. Igrači su bili vrlo ranjivi, imali su vrlo malo prava i mogućnosti zaštite istih. Tako smo odlučili krenuti u akciju. Željeli smo osnovati visokokvalitetne sindikate igrača u zemljama bez profesionalnog sindikata nogometaša i članova FIFPRO-a.

Dejan Stefanović, koji je u to vrijeme bio član uprave FIFPRO-a i vodio je sindikat igrača

u Sloveniji, obavijestio me da u Hrvatskoj postoji sindikat igrača. Kontaktirali smo HUNS i pozvali smo ih u naše sjedište u Hoofddorpnu u Nizozemskoj. Imali smo nekoliko zajedničkih razgovora s Darijom Šimićem i Marijom Jurićem i dali su nam pouzdanje da im možemo vjerovati i

izgraditi dobar radni odnos s njima. Bili su prilično dobro organizirani. Čuli smo pozitivne reakcije igrača i primijetili smo da su imali njihovu podršku.

Kvaliteta sindikata bila je vrlo dobra i mislim da smo vrlo brzo uspjeli

predstaviti HUNS ostatku FIFPRO-ove obitelji. I mislim da su ih svi naši članovi prihvatali prilično brzo, zato što su se Mario i Dario pokazali vrlo pouzdanima i odanima.

Koliko znam, HUNS je postigao veliki napredak. Profesionalni nogometaši u Hrvatskoj sada imaju puno više pravne zaštite nego što su je imali kad je sindikat igrača započeo s radom prije deset godina. Uspjeli su uspostaviti Arbitražni sud HNS-a odobren od strane FIFA-e, što nije uvijek lagan posao. FIFPRO je uvijek pokušavao pomoći sindikatima igrača širom svijeta uspostaviti takve komore za rješavanje sporova, ali nismo uvijek bili uspješni. Mario i Dario uspjeli su uvjeriti ostale dionike u Hrvatskoj da je za razvoj profesionalnog nogometa apsolutno neophodno dobro funkcioniranje Arbitražnog suda.

Imam dojam da se zaštita igrača poboljšala, da je sve manje slučajeva neplaćanja, uznemiravanja i namještanja utakmica.

Međutim, još uvijek postoji jedna važna stvar koju još nisu riješili, a znam da su potrošili puno vremena pokušavajući to

učiniti: promjena ugovora o radu. Nadam se da će u bliskoj budućnosti HUNS uspjeti dogоворити да svi igrači imaju redoviti ugovor o radu kao profesionalni nogometaši u većini drugih europskih zemalja. Ako to uspiju realizirati, bit će to veliko postignuće.

Nadalje, nadam se da će moći napraviti taj korak i još se više približiti pravima igrača zapadne Europe. Pritom ne mislim samo na ugovore o radu, već i o minimalnoj plaći, mirovinskom sustavu i zdravstvenoj zaštiti, na primjer.

Mislim da je HUNS dobar primjer ostalim nogometnim sindikatima u istočnoj Europi. Znam da su se u početku borili, ali na kraju su izgradili dobar odnos s klubovima, nogometnim savezom, a također i s Vladom RH i političkim akterima. Kao sindikat igrača vrlo je važno imati široku mrežu i pokazati su kako se to radi. Njihova podrška igračima je primjer toga.

Moj savjet HUNS-u, Dariju i Mariju, kao i svima ostalima bio bi da nastave samo raditi dobar posao, ali i da nastave pokušavati poboljšati svoju organizaciju.

Kao bivši glavni tajnik FIFPRO-a, zaista cijenim sav posao koji su već učinili i ima mesta za još neka velika poboljšanja. Postavite si neke ciljeve i definirajte korake koje morate poduzeti da biste tamo stigli. Vjerujem u njih.

Jedini trenutak u koji sam sumnjao bio je 2014. godine, kada smo imali Generalnu skupštinu u Japanu. Imali smo poseban ručak u centru za trening sumo hrvača, a domaćin je pozvao prisutne u ring da se potku s pravim sumo hrvačem. Na moje iznenadenje, Dario je ušao u ring. Znaš, Dario mi je vrlo drag, ali on zapravo nije velik tip. Hrvač je bio ogroman, za glavu viši od Darija i mislim da je bio barem 50 kilograma teži. Bio je čudovište.

Ali, Dario je dobro prošao. Bio je puno brži i spretniji od protivnika i uspio je pobijediti gurajući sumo hrvača iz ringa dohoyo. Sjećam se da su mu svi pljeskali.

Kasnije tog dana, tijekom večere, zahvalio sam Dariju na ovom lijepom trenutku. Ali rekao sam mu i da sam pomalo sumnjičav. Mislim da je ovo bio primjer namještanja utakmica, rekao sam mu i oboje smo se jako nasmijali.

Ivan Tomečak ispričao nam je pomalo dramatičnu priču kako je uspio izaći iz Saudijske Arabije, u kojoj mu nisu htjeli izdati izlaznu vizu kao pritisak da se odrekne potraživanja koja su mu po ugovoru pripadala

HUNS JE BIO KLJUČAN U RJEŠAVANJU TIH MUČNIH PROBLEMA

Priča Ivana Tomečaka vrlo je zanimljiva. I poučna. Danas 31-godišnji profesionalac Rijeke odmah je pristao ispričati pomalo dramatičnu priču onoga što mu se prije četiri godine događalo u Saudijskoj Arabiji. I u kontekstu te priče kako je važna uloga upravo HUNS-a.

Prije svega čestitam svim djelatnicima i članovima HUNS-a na desetoj godišnjici djelovanja. Prvih deset godina je uvijek uzbudljiva godišnjica.

Što se tiče moje priče odnosno suradnje koju sam ostvario s HUNS-om, ne znam gdje bih prije krenuo. Možda od završetka, tj. od stava da su me čelnici HUNS-a zadužili s konkretnom, efikasnom pomoći da se što prije izvučem iz Saudijske Arabije te potom ostvarim prava koja su mi pripadala po slovu ugovora. Ugovora kojeg poslodavci iz Al Nasra nisu htjeli ispoštovati i još su mi zagorčavali dane prije odlaska iz zemlje.

Krenimo od toga da ste prije toga igrali u Dnipru, a poslije Saudijske Arabije bili ste član Mechelen i Bruggesa. Je li tamo bilo kakvih teškoća?

U Ukrajini je znalo biti situacija da kasni plaća, ali naposjetku stigne. U Belgiji je

to regulirano i nije bilo problema. No, u Saudijskoj Arabiji sam osjetio svu težinu nepoštivanja ugovora i prava igrača te me doista razočaralo sve što sam doživio.

Znači počelo je od kašnjenja plaća?

Da, nakon što je par mjeseci sve teklo po dogovorenim ugovornim uvjetima, uslijedilo je prvo kašnjenje. Oni mi nisu ništa govorili, a kamoli objašnjavali razloge pa sam ih diskretno podsjetio da mi primanja kasne. Unutar godine dana što sam proveo u Al Nasru bilo je više takvih situacija, a kada je vremenski okvir kašnjenja dostigao tri mjeseca, onda mi je bilo dosta takvog odnosa. Konzultirao sam se s odvjetnikom Nikolom Badovincem,

koji je i inače imao iskustva u suradnji s nogometnim sindikatom te mi je preporučio da potražimo njihovu pomoći. Općenito je poželjno da u svim pravnim situacijama imate odvjetnika, a njegov savjet o povezivanju s HUNS-om samo mi je potvrđio korisnost takve podrške.

Što je uslijedilo?

U klubu nisu marili za moje želje. Rekli su da me neće isplatiti jer je njima moja plaća eto postala preskupa.

Nakon nekoliko mjeseci?

Pa ispada tako, ali to je za tamošnje okruženje gotovo normalno ponašanje. Počeli su pritisici, prebacili su me u drugu

momčad. U dogovoru s odvjetnikom išli smo na to da raskinemo ugovor, na što sam imao pravo po pravilima FIFA-e. Obavijestio sam i klub o tome, koji je valja tek tada shvatio da mislim ozbiljno. Tada su mi, kao poslodavac, bili dužni izdati izlaznu vizu kako bih mogao napustiti Saudijsku Arabiju. Tamo su takva pravila. No, na moje iznenadenje oni su mi rekli da ne žele to učiniti jer sam ja odlučio jednostrano raskinuti ugovor. Bilo je u stilu „snalazi se“, iako bez njih nisam mogao dobiti izlaznu vizu.

To je bila vrlo neugodna situacija, za brigu?

Pa nije da sam se sada nešto uplašio što će biti, nego mi je najteže bilo zbog obitelji. Oni su bili u Hrvatskoj i nisu znali što se točno događa te su logično brinuli se za mene. Pokušavao sam ih smirivati i govoriti da će sve biti u redu.

Iz kluba su tražili da izđem odmah iz stana, da im vratim auto i sve što mi je po ugovoru pripadalo. Po savjetu odvjetnika kontaktirali smo HUNS i onda su se pokrenule lančano reakcije svih u nogometnom sustavu. Ljudi iz HUNS-a na čelu s Mariom Jurićem pokrenuli su

odgovarajuće institucije unutar FIFA-e i FIFPRO-a, tražili su način kako kontaktirati autoritete u Saudijskoj Arabiji, a koji mogu ubrzati rješenje mojeg slučaja odnosno dobivanje izlazne vize.

U tome je HUNS odigrao veliku ulogu jer su točno znali kako i s kim pokrenuti taj proces koji će, u konačnici, donijeti rješenje. Taj pritisak je uskoro donio očekivane plodove. Dobio sam izlaznu vizu nakon nekoliko dana, a da bih dočarao koliko je to bilo uspješno reći ću samo da je drugima za izlaznu vizu potrebno od dva do četiri tjedna. To je muka u kojoj se teško snalaziti sam.

HUNS je pri pomogao i ostvarenju financijskih prava iz ugovora s klubom?

Nemam riječi kojima bih zahvalio na pomoći koju su mi pružili. Znate, nije uvijek stvar samo financijskog ili drugog statusnog pitanja i problema, nego kako puno znači kad ti netko pristupa ljudski,

pruža ti podršku i trudi se riješiti tvoj problem. Meni je to bilo kompenzacija za razočaranje koje sam doživio u tom odnosu s Al Nasrom. Imao sam uvijek uz sebe odvjetnika Badovinca, ali je HUNS stalno bio uz mene odnosno podrška u rješavanju mog slučaja. Što god je trebalo, Jurić i drugi su odmah reagirali i stalno pitali trebam li još što.

Bilo je raznih postupaka dok niste riješili taj odnos s klubom?

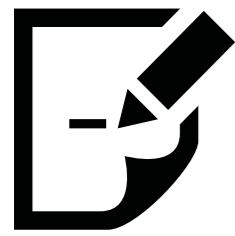
Oni su tražili dok sam još imao ugovor da im oprostim dugove, računajući valjd da će to učiniti i onda zatražiti da odem. No, kada sam raskinuo ugovor po slolu pravilnika FIFA-e više nisu mogli ništa učiniti po svome. Po postupku u FIFA-e dobio sam ono što sam očekivao po ugovoru, a tada su me iz tog kluba tužili CAS-u jer sam raskinuo ugovor. No, i u tom postupku sud mi je dao za pravo i slučaj je zaključen. Sve to vrijeme HUNS je bio uz mene i bitno mi olakšao sve procedure do konačnog kraja spora.

Koja je pouka ili poruka drugima?

Prije svega trebaju znati da problema može biti svugdje, a ne samo izvan Europe. Ključno je da igrači dobro prouče ugovore prije nego ih potpišu te uz pravnu pomoć razumiju sve obvezne i prave koje iz ugovora slijede. Ako niste oprezni, možete ući u problematične situacije i klubovi će to iskoristavati za svoje interese.

Zato svima preporučam suradnju s HUNS-om jer sam se na svom primjeru konkretno osvijedočio koliko je to od pomoći. Nogometni sindikat je uvijek spreman pomoći i to pruža veliku sigurnost. Osobno sam član HUNS-a, redovno plaćam članarinu i pratim aktivnosti. Jedna od onih koja me za perspektivu intrigira jest i obrazovanje. Razmišljam jednog dana biti trener nakon karijere, ali i raditi u nogometu. Online studiranje može biti ono što će mi to olakšati. No, o tom potom.

Još jednom sve čestitke HUNS-u i samo naprijed!

Piše: Olivera Peroli Žodan

U Nogometni sindikat sam došla u rujnu 2016. godine. Bio je to tada veliki preokret za mene jer sam nakon sedam godina rada u struci kao nastavnica sociologije i filozofije ušla u za mene dotad potpuno nepoznati svijet, što privatno, što profesionalno. Ali shvatila sam to kao vlastiti izazov.

Moje znanje o profesionalnom nogometu bilo je tada ravno onome da sam pratila reprezentativne nastupe, kao i većina. Znala sam objasniti to famozno zaledje, ali tko igra u kojem klubu Prve HNL ili da su igrači samostalni djelatnici najčešće bez potpisanih ugovora o radu bile su informacije koje nisam znala. S obzirom da kažu da čovjek uči dok je živ, zašto bih ja bila iznimka?

Sjećam se prvog projekta na kojem sam radila. Riječ je o projektu „Reci NE namještanju utakmica“ koji je bio namijenjen edukaciji igrača mladih kategorija u Prvoj HNL, a koji smo realizirali kroz radionice i stručna predavanja. Prvo predavanje za tzv. probijanje leda održali smo u Dinamu, drugo u Hajduku. Kad smo stigli potom u Lokomotivu, već je i trema nestala. S obzirom da smo već dotad u Hrvatskoj imali aferu Offside, bilo nam je iznimno važno povećati svjesnost o opasnostima namještanja utakmicama i educirati ih kako prepoznati i oduprijeti se bilo kakvom pokušaju namještanja utakmica.

U HUNS-u nas je četvero zaposlenih, što je mali broj s obzirom na broj projekata koji uspješno realiziramo svake godine. Svaki novi projekt stvara u meni energiju da napravimo osim nečeg novog i nešto konkretno za naše sportaše, nešto što će im uistinu koristiti, unaprijediti njihov status, stvoriti im nove mogućnosti i prilike. Da bi projekt bio uspješan nije dovoljno samo realizirati postavljene ciljeve. On mora biti praktičan i služiti svrsi, „preživjeti“ na terenu.

Moj rad u Sindikatu vezan je većinom za ženski nogomet, realizaciju časopisa Nogometaš koji je službeno glasilo HUNS-a, obrazovanje profesionalnih sportaša tijekom i nakon profesionalne karijere, projekte mentalnog zdravlja, društveno-odgovorne projekte u kojima sudjeluje HUNS, a tu je, naravno, i obilazak klubova i realizacija našeg najvećeg projekta Trofej Nogometaš.

Gledajući unatrag ponosna sam na brojne naše projekte koje smo ostvarili zajedno s igračima i stručnjacima iz različitih područja.

Početkom 2019. godine HUNS je predstavljao predsjednik Šimić u Europskom parlamentu u Strasbourgu kao dio europske divizije kad je potpisana suradnja između FIFPRO-a, čiji smo član, i EU parlamenta kojom se željelo potaknuti građane Europe na što veću izlaznost na tada nadolazećim izborima. HUNS je bio strateški partner i Europskom parlamentu Ured u Hrvatskoj kada je službeno 15. veljače 2019. potpisana i suradnja „100 dana do europskih izbora“. Riječ je, dakako, o institucionalnoj, nestranačkoj i nepristranoj kampanji #ovajputglasam u koju su se uključili brojni hrvatski nogometari i sportaši. Sve to potvrđuje kako su naši vrhunski sportaši najbolji promotori Republike Hrvatske, ali i neodvojivi dio i podrška u brojnim obrazovnim i društveno-kulturnim projektima.

Krajem 2017. godine odlučili smo organizirati prvi put konferenciju „Utjecaj sporta na psihofizičko zdravlje“ svjesni da mentalno zdravlje nije tema o kojoj se rado govoriti i da je u našem društvu još uvijek zastupljena kao tabu tema. Ovom konferencijom govorili smo javno o važnosti mentalnog zdravlja, ali na pozitivan način, iskreno, otvoreno, bez straha od osuđivanja, bez zadrške. Željeli smo skinuti stigmu i potaknuti sportaše da govore javno o ovakvim problemima,

a ne da ih drže u sebi boreći se sa samim sobom jer se tako samo stječe dojam da nogometari i inačica nemaju sličnih problema ili pak da o njima šute.

Živimo u vremenu kad smo profesionalno pod velikim pritiskom, svaki naš sportski uspjeh pod povećalom je javnosti, a često i sami sebi postavljamo previsoke ciljeve i zahtjeve. Uspjeh u sportu, ali i u bilo kojoj profesiji ne dolazi preko noći, za njega nije zaslužan samo talent, već i uporan rad, trud, odricanje i jačanje naše volje da budemo bolji i u krajnjoj liniji, najbolji.

Drago mi je da su upravo predsjednica RH Grabar-Kitarović, Grad Zagreb, Ministarstvo zdravstva, Hrvatska psihološka komora i Hrvatska liječnička komora bili pokrovitelji ove konferencije što uistinu

dodatano potvrđuje koliko su važni ovakvi projekti i ubuduće.

Najnoviji projekt na koji sam ponosna je RED BUTTON aplikacija kao svojevrsni nastavak i nadogradnja prvog projekta na kojem sam radila. Riječ je o suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova s kojim smo implementirali mobilnu aplikaciju RED BUTTON (u prijevodu crveni gumb). Riječ je o mobilnoj aplikaciji koja je dostupna svakom profesionalnom nogometaru s ciljem anonimnog prijavljivanja svakog pokušaja pristupanja i ili pokušaja namještanja utakmica, kao i eventualnog saznanja o namještanju od strane drugih aktera u nogometu. Ova aplikacija već se

koristi u brojnim europskim zemljama, a HUNS je upravo omogućio da bude dostupna i u Hrvatskoj. Cilj nam je da profesionalni nogomet, kao i sport uopće, u Republici Hrvatskoj bude siguran i lišen svih nezakonitih radnji. Za nas je ovo velika stvar, ali još veća za naše nogometare i sve buduće naraštaje koji tek dolaze.

U profesionalnom sportu važan je kontinuitet, tako i našem radu. Na kratke staze može se nešto brzo postići, no to kratko traje i o(p)staje. I upravo zato se radujem svim budućim ostvarenjima našeg djelovanja u dekadi pred nama jer sam nam ideja i energije nikako ne nedostaje.

Ardian Koznik je član brončane generacije, napadač Hajduka i Dinama te inozemnih klubova. Uz pomoć HUNS-a ostvario je pravo na isplatu iz sredstava francuskog fonda Pecule

SVAKA ČAST ŠIMIĆU I JURIĆU, ŠTETA DA PRIJE NIJE BILO HUNS-a

Foto: Screenshot Youtube

U pitaju je pravi sportski čovjek. Gospodin. Od dana kada je parao mreže na hrvatskim i inozemnim travnjacima preko godina trenerske karijere do današnjeg dana nije se promijenio u ponašanju. Ardian Koznik (53) je pristupačan čovjek, jednostavan i ponizan. I kad smo ga nazvali na temu deset godina HUNS-a, odazvao se odmah. I to iz Kuvajta.

- Tu sam u Kuvajtu, radim u stručnom stožeru Ante Miše, zadovoljan sam, kazao nam je Koznik, kao da je jedva dočekao razgovarati s nekim iz Hrvatske.

Rođen u Đakovici, igrački je iskoracio u Prištini. U Hrvatsku je stigao na poziv Hajduka i onda je nakon Poljuda otišao u Francusku (Cannes, Le Havre, Bastia), uz epizode u ciparskom Apoelu i uspješnu fazu u austrijskom Kartnenu. Povratak u Hrvatsku uslijedio je igrajući za Dinamo (Croatia), da bi karijeru zaključio u Hrvatskom dragovoljcu. Kozniku je ostvario velike stvari. Bio je dio pobjedničke Hajdukove momčadi, koja je 1991. osvojila posljednji jugoslavenski kup. U prvom prvenstvu HNL-a 1992. godine, bio je s Hajdukom prvak, a uz to je i prvi najbolji strijetac HNL-a s 12 pogodaka u 22 nastupa.

„Bili smo jaki, a to je prvenstvo odigrano u

ubrzanoj verziji s 12 klubova i 22 utakmice.“ Osvorio je Kozniku i prvenstvo Austrije, tri naslova prvaka Hrvatske (dva s Dinamom), po jedan kup Hrvatske i Austrije. Kruna je, dakako, bila na svjetskom prvenstvu 1998. godine, kada je osvojio brončanu medalju s Vatrenima.

„Uh, kad se sjetim tih trenutaka odmah se naježim i danas!“

Ardian, igrali ste i ukupno četiri godine u Francuskoj. Što znači da ste imali pravo na povrat dijela poreza i prikeza, odnosno na isplatu francuskog fonda PECULE za igrače koji su nastupali u tamošnjem prvenstvu?

Imao sam pravo, kao i svi, na ta sredstva i naposletku sam ih dobio. Veliku pomoć

mi je u tome pružio HUNS, odnosno

njegovi čelnici Dario Šimić i Mario Jurić. Istine radi moram kazati da sam već bio

pokrenuo taj proces, no bilo je prilično

sporo i komplikirano privesti kraj.

U tom kontekstu činjenica da sam dobio pomoć HUNS-a sve je ubrzalo, pojednostavilo i konkretno doprinijelo ostvarenju tih prava.

Ne znam što bih posebno kazao, a da

dočara moje poštovanje prema HUNS-u zbog te pomoći. Današnje generacije nogometnika nisu ni svjesne koliko su sretne što mogu imati takvog partnera za rješavanje svih problematičnih situacija

u vezi njihovog statusa i posla.

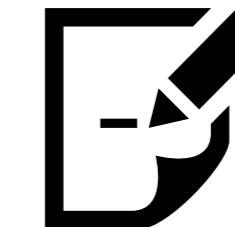
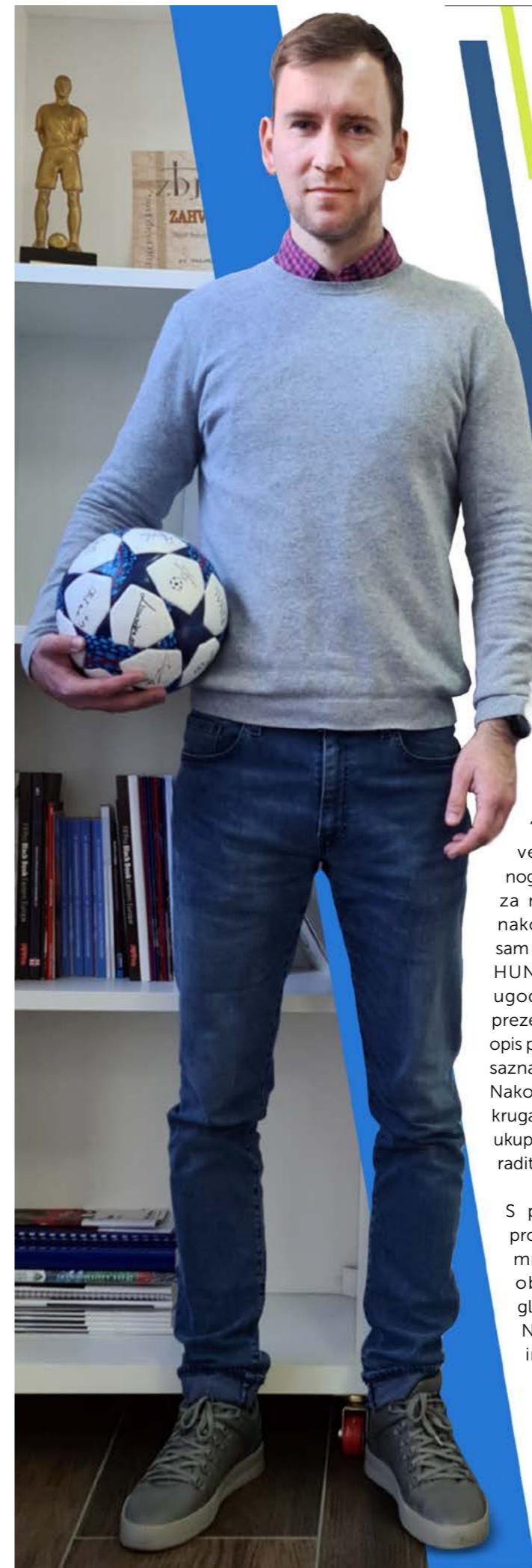
Imali ste i Vi takvih problema?

Naravno da sam imao. Kao i mnogi u Hrvatskoj devedesetih godina. Ne volim se vraćati na to jer me odmah uhvati neraspoloženje. Izigran sam za važan novac i jako me boljela ta nemoć ostvariti ono što sam poštено zaradio i na što sam po ugovorima imao pravo. No, to je tako valjda u životu. Da se HUNS pojavio 1990., a ne 2010. godine, danas bih sigurno imao riješena ta prava i manje energije bih izgubio zbog ogorčenja. Zato i kažem da se igrači danas imaju kome obratiti. I predlažem da se treneri više obraćaju HUNS-u, jer i oni su često zakinuti, pogotovo u manjim klubovima.

Za kraj Kozniku je još jednom htio čestitati prvu dekadu HUNS-a:

Čestitam od srca svima koji su pokrenuli i sve ove godine vode nogometni sindikat, jer čine pravu stvar za status nogometnika i drugih članova organizacije. Ujedno doprinose boljem nogometu.

Svaka čast Šimiću i Juriću, koji kao bivši nogometari najbolje razumiju koji problemi brinu igrače te kako ih riješiti, što su se odlučili boriti za prava nogometnika.

Piše:
Sandro Šoronda

Pred kraj 2012. pronašao sam vrlo zanimljiv oglas na HZZ-u u kojem se tražio zamjenik glavnog tajnika u Hrvatskoj udružine "Nogometni sindikat". Kao veliki zaljubljenik i pratitelj nogometne odlučio sam se prijaviti za navedenu funkciju. Ukrzo nakon poslane prijave pozvan sam na intervju s glavnim tajnikom HUNS-a Marijem Jurićem. U ugodnoj i opuštenoj atmosferi prezentirano mi je radno mjesto, opis poslova te sam također mogao saznati sve potrebne informacije. Nakon intervjuja slijedila su još tri kruga testiranja te sam na kraju od ukupno 560 kandidata dobio šansu raditi u HUNS-u.

S poslom sam započeo u proljeće 2013. i odmah je predan mnjom bio zanimljiv zadatak, obilazak klubova 1. HNL i glasanje za prvo izdanje Trofeja Nogomet. Veliku pomoć imao sam od predsjednika i glavnog tajnika HUNS-a, prenijeli su mi svoje znanje, iskustvo te mi uvelike olakšali posao. Nakon uspješno provedenog glasanja slijedila je organizacija svečane dodjela nagrada

Trofej Nogomet. Takoder, iznimno velik i zahtjevan događaj koji smo prvi put uspješno realizirali. 2013. smo također započeli i organiziranje online studija za profesionalne sportaše u Danskoj (UCN) te smo organizirali prvo izdanje kampa za profesionalne igrače bez ugovora.

Iz godine u godinu smo nastavljali započete projekte koji su s godinama rasli, usavršavali ih i bili kvalitetniji, a koji su postali tradicija i prepoznatljivi brend HUNS-a.

Trofej Nogomet danas predstavlja najrelevantniji izbor najboljih pojedinaca i momčad prvenstva koju biraju igrači i treneri, okuplja hrvatsku nogometnu obitelj i promovira domaći nogomet i igrače. Igrači i treneri s nestrpljnjem očekuju svako novo glasanje i proglašenje dobitnika. U prošloj iznimno zahtjevnoj godini zbog pandemije uspješno smo organizirali glasanje i nastavili tradiciju koja traje već devet godina.

Otkako smo postali članica EU svake godine omogućujemo svim profesionalnim sportašima i nogometima online studij u Danskoj i pritom smo došli do brojke od desetak diplomiranih studenata koji danas rade u Hrvatskoj i inozemstvu i svake godine uspješno upisujemo nove studente.

Kamp za profesionalne igrače bez ugovora jedan je od projekata koji traje godinama, a prošle godine ga je nažalost prekinula pandemija koronavirusa.

U proteklim izdanjima kampa većina igrača je pronašla angažman i iskustva igrača su uvijek bili jako pozitivna. U posebnom sjećanju mi je ostao FIFPRO turnir na kojem smo sudjelovali 2014. u Nyonu u Švicarskoj gdje smo u konkurenciji šest reprezentacija došli do finala gdje smo u boljem izvođenju jedanaesteraca izgubili od Srbije. Sličan takav turnir prvi put smo organizirali u Hrvatskoj 2017. kada smo ugostili reprezentacije iz regije i pritom smo slavili u finalu u boljem izvođenju jedanaesteraca protiv Crne Gore.

Također, spomenuo bih i FIFA FIFPRO World XI izbor za najbolju momčad svijeta u kojem u suradnji s FIFPRO-om organiziramo glasanje u klubovima 1. i 2. HNL te od nedavno i u 1. HNLZ. Od 2012. provodimo ovo prestižno svjetsko glasanje u kojem je naš Luka Modrić

zadnjih nekoliko sezona u najboljoj momčadi.

Časopis Nogomet koji izdajemo već dugi niz godina postao je prepoznatljiv i vrlo rado čitan tromjesečnik u nogometnim krugovima u kojem promoviramo domaći nogomet, igrače i klubove te ujedno približavamo naš rad i aktivnosti široj javnosti.

Kroz naš program vjernosti našim članovima omogućili smo brojne pogodnosti prilikom kupnje sportske opreme, prehrane, zdravstvene skrbi, a bazu pogodnosti često nadopunjujemo.

HUNS je dugogodišnji punopravni član FIFPRO-a i to je jedan od velikih uspjeha HUNS-ovog vodstva koje je u proteklom periodu u suradnji s FIFPRO-om učinilo velike pozitivne promjene za prava i status profesionalnih nogometaša u Hrvatskoj.

Uskladeni su pravilnici s FIFA-om i UEFA-om, organizirana je neovisna arbitraža u kojoj HUNS ima pravo predložiti arbitre,

članovi imaju mogućnost besplatnog pravnog savjetovanja i uspostavljena je odlična suradnja s članicama FIFPRO-a iz regije gdje se izmjenjuju iskustva i znanja. U vrlo nezgodnim i teškim vremenima za igrače HUNS je uvijek štitio prava i interesu profesionalnih nogometaša, pružajući im maksimalnu pomoć i podršku u ostvarivanju svojih prava.

Svake godine HUNS implementira novi projekt, omogućavajući nove mogućnosti i beneficije za profesionalne nogometaše. Posebno bih istaknuo projekte koji su se odnosili na mentalno zdravlje nogometaša, organiziranje i sudjelovanje u humanitarnim akcijama, financijsko savjetovanje, skrb o njihovom zdravlju, prevencija ozljeda te pomoći za vrijeme tzv. lockdowna gdje smo igračima omogućili online treninge.

Proteklih deset godina ocijenio bih vrlo uspješnima, napravljeno je jako puno i siguran sam i da će idućih deset rad HUNS-a biti uspješan i jednak kvalitetan.

Još jedan od veterana HNL-a, Dino Kresinger, o prvoj dekadi HUNS-a

Velika je stvar HUNS-ov projekt za online studij

Jedan je od veterana HNL-a i Dino Kresinger (38). Znani centarfor koji je nastupio u Prvoj HNL, ali i elitnom rangu natjecanja u Sloveniji, Bosni i Hercegovini te Australiji. O prvoj dekadi djelovanja HUNS-a Dino Kresinger ima maksimalno pozitivne dojmove.

- Od samog početka upoznat sam s radom HUNS-a. Isto tako, kako sam bio dobro upoznat sa svim problemima i preprekama s kojima se sindikat susretao u svojim počecima da bi postao ono što je danas.

To treba najviše zahvaliti viziji i trudu Darija Šimića i Marija Jurića. Moja suradnja kao igrača s udrugom je bila uvijek iznimno dobra. Posebno iz razloga što je nama igračima nerijetko bila potrebna pravna pomoći te smo s te strane imali veliku i ključnu pomoći od strane HUNS-a, kao i njihovog pravnog tima. Uvijek su nam bili na raspolaganju, kazao je Dino.

Jedan projekt je posebno istaknuo. - Osobito bih pohvalio projekt *online* studiranja na danskom veleučilištu UCN. Prilagođen je obvezama profesionalnih igrača te tako svi sportaši mogu istovremeno studirati i profesionalno se baviti sportom.

Jedan od veterana hrvatske nogometne lige, Leonard Mesarić

HUNS SE BORI ZA PRAVA I DOSTOJANSTVO IGRAČA I KADA JE NAJTEŽE

odbačenog, potlačenog, obespravljenog, ucijenjenog, možda i izvaranog, treba respektirati i podržati, kazao je Mesarić. HUNS u svojoj srži sadrži upravo to te sa svim svojim alatima i "oružjima" nastoji zaštiti prava i dostojanstvo igrača, posebice u onim najtežim ili najmučnjim trenucima.

Naravno da njegov stav snaži i doživljeno iskustvo.

- Osobno, u vremenu kad nisam imao klub, dobio sam informaciju i prijedlog da dođem na kamp igrača bez ugovora. To mi je bilo vrlo korisno jer sam neko vrijeme trenirao individualno te su mi bili potrebeni treninzi s ekipom i utakmice. Organizacija i uvjeti koji su se pružili na kampu bili su doista na visokoj razini.

Od prve suradnje s HUNS-om je prošlo dosta godina i s vremenom se mogao primijetiti rast te udruge i njihovo organiziranje novih projekata, sve u svrhu promocije nogometa i nogometnika.

Na svim tim nastojanjima, zauzimanjima i borbama čestitam HUNS-u i želim da ostane ustrajan i odlučan u kreiranju boljega i pravednijega nogometnog sustava.

Jedan od osnivača HUNS-a, Ivica Landeka, trener je u drugoligaškoj Kustošiji, ali je i stručnjak koji odrađuje važan posao na Kampu za igrače bez ugovora

KORISTI OD KAMPA PREMAŠILA SU NAŠA OČEKIVANJA

Kada je 1. prosinca 2010. godine osnovan HUNS, Ivica Landeka bio je jedan od četvorice osnivača. Uz Marija i Miroslava Jurića te predsjednika Darija Šimića, Landeka se nesobično priključio važnoj borbi za bolji status nogometnika.

S obzirom da je bio profesionalni igrač kako je dobro znao kakva je situacija u HNL-u. Landeka je bio stoper u više klubova. Iz Tomislavgrada otišao je u pulsku Istru, potom Marsoniju, Dinamo Zagreb, Slaven Belupo, Pomorac, Široki Brijeg da bi karijeru zaključio u sesvetskoj Croatiji iz njenih prvoligaških dana. Bio je stoper koji je okušao uz prvenstva HNL i BiH i europske kupove, kvalifikacije za Ligu prvaka. Dakle, veliko iskustvo koje je, od 2010. nastavio prenositi kao trener mlađih kategorija u Croatiji. Od rujna 2019. trener je drugoligaša Kustošije gdje postiže zavidne rezultate uz afirmaciju mlađih igrača i napredak.

S obzirom da je igrao u vremenu od kraja devedesetih do 2010. godine, Landeka je okusio na svojoj koži čari HNL-ova neprofesionalnog odnosa prema nogometu. Problemi s arbitražama, neispunjjenim ostvarenjem zaslужenih primanja i općenito nepravedan odnos prema profesionalcima bili su, između ostalog, motiv da se po završetku aktivne karijere uključi u borbu za boljitet statusa igrača. Deset

godina kasnije, kao i drugi akteri HUNS-a može biti itekako ponosan kako se taj status bitno poboljšao i zapravo je neusporedivo sigurniji i primjereni nego u ondašnje vrijeme.

Ivica Landeka je odmah nakon završetka igranja odlučio da će u nogometu ostati kao trener. Težak je to kruh, ali kada je strast u pitanju, onda jednostavno nema propitivanja je li to bila dobra odluka. Landeka je pokazao vrijednosti i kao trener kadeta i juniora Croatije, a sada se potvrđuje u drugoj ligi s Kustošijom. Cijelo to vrijeme u HUNS-u je bio aktivno u promicanju inicijativa za bolji tretman nogometnika, ali i sudionik niza akcija koje su bile usmjerene na stručno, zdravstveno-preventivno i socijalno napredovanje unutar nogometnika.

Vođenje kampa za igrače bez ugovora jedna je od najuspješnijih akcija HUNS-a. Upravo je Ivica Landeka stručni voditelj tog dijela i iz prve može, i najbolje, pojasniti važnost tog posla.

- Svake se godine jako veselim početku kampa, kaže nam Landeka. Radim to sa zadovoljstvom i stavljam se na raspolaganje i oko organizacije, ne samo treninga. Naravno, neka iskustva iz moje karijere, odnosno opažanja ondašnjih odnosa, doprinose toj želji da pomognem. U naša vremena nije bilo takvih opcija, sada se jasno vidi koliko su potrebne.

Za igrače bez ugovora kamp je odlična prilika za povratak „u igru“?

- Profesionalni igrači koji se nadu u takvoj nezavidnoj situaciji, a tijekom karijere većina ih ima slične periode, u kampu dobivaju isti tretman kao da su dio kluba. Njihove reakcije proteklih godina za kamp su vrlo pozitivne.

Angažman igrača na treninzima je maksimalan, a čelnici HUNS-a, Dario i Mario su se doista potrudili da igračima na

kampu ništa ne nedostaje. Osjećaju se kao da su u profesionalnom klubu. Smješteni su u najboljim hotelima, imaju kvalitetnu sportsku prehranu, kompletan trenerski tim s glavnim, pomoćnim, kondicijskim i trenerom vratara, fizioterapeuta, a u slučaju neke potrebe stalno su im na usluzi vrijedni operativci HUNS-a Olivera Peroli Žodan i Sandro Šoronda. Na njima je samo da se posvete treninzima, pripreme i kroz prijateljske utakmice pokažu zainteresiranim.

S obzirom da ste trener u klubu, što je svakodnevni redovan ritam, koliko je zapravo izazovno, bolje reći komplikirano ostvariti stručni plan trenirajući igrače u ograničenom vremenu kampa?

- Jasno je da su to različite situacije. Glavna razlika između treniranja u klubu i igrača na kampu je upravo to što je vremenski ograničen i ne traje dugo. To predstavlja najveći izazov da u unutar deset dana što bolje upoznamo igrače, omogućimo im kvalitetan trening i utakmice, a da nakon kampa budu spremni za najveće napore ako pristupe u neki klub.

To se najčešće i dogodi, čime se najbolje ispunjava svršishodnost HUNS-ova kampa?

- Efekti kampa su vrlo pozitivni, to kažu svi

koji su bili dijelom toga. Samim dolaskom na kamp igrači skrenu pozornost na sebe prije svega kao slobodni igrači. Uvijek se javi dosta klubova iz 1. HNL s upitima za raspoložive igrače, njihove profile i spremnost. Vrlo često se dogodi da igrači već u prvim danima kampa rješe status i pristupe novom klubu. Većina igrača nakon kampa pronađe angažman u klubove najvišeg ranga, ne samo u Hrvatskoj nego i drugim državama. To nam je najveće zadovoljstvo.

Znači, ideja osnivanju HUNS-a prije desetljeća ispunila je vaša očekivanja?

- Iskreno rečeno mogu reći da ih je čak i premašila. Uvijek težimo da bude bolje i taj pristup donosi napredak. Sjećam se stanja u domaćem nogometu prije deset godina, koja su bila prava i sigurnost nogometnika. U odnosu na ona vremena, današnja pravna i socijalna zaštita igrača je neusporedivo bolja. Mislim da su Dario Šimić i Mario Jurić kao glavni operativci HUNS-a dali iznimski doprinos za zaštitu i prava igrača u hrvatskom nogometu, a samim time i za bolji, zdraviji i kvalitetniji hrvatski nogomet. Sada je ipak malo lakše nastavljati posao jer se osjeća kako nam igrači, tj. članovi vjeruju i da smo prihvaćeni kao vjerodostojni partneri nogometnih institucija, zaključio je 41-godišnji Landeka.

DESET ODREDNICA PRVE DEKADE HUNS-a

OSNIVANJE SINDIKATA

Polazište svega je upravo činjenica da je osnovan prvi sportski, u ovom slučaju nogometni sindikat. Javnost je u nevjericu gledala na takav događaj jer je bilo nevjerojatno da nogometima uopće treba sindikat. Sindikat je bio isključivo vezan po predodžbi javnosti, za radnike i radnice velikih državnih poduzeća, a nikako za profesionalne nogometare za koje se ionako smatra da žive u izobilju i da su izdašno plaćeni za svoju igru.

PUNOPRAVNO ČLANSTVO U FIFPRO-u

FIFPRO je svjetsko udruženje profesionalnih nogometara i kao takvo predstavlja jedinog predstavnika profesionalnih nogometara u svijetu. Obuhvaća više od 65 000 igrač(ic)a u preko 65 državnih nogometnih sindikata. FIFPRO predstavlja nogometare u svijetu, zauzima se za njihova prava i status, kao i za njihov razvoj i unapređenje. Pregovara s FIFA-om i UEFA-om, klubovima i ligama, vezano za promjenu internacionalnih pravilnika, s namjerom da se čuje glas nogometara. Također, priprema nogometare za drugu karijeru, onu nakon završetka profesionalnog igranja. Biti priznata članica FIFPRO-a iznimna je čast i priznanje za HUNS, ali ujedno i velika odgovornost.

NEOVISNA ARBITRAŽA I PREDSTEĆAJNE NAGODBE U KONTEKSTU NOGOMETNIH KLUBOVA

U trenutku osnivanja HUNS-a, propisi HNS-a vezani za arbitražni sud HNS-a bili su u cijelosti neusklađeni s propisima FIFA-e koji definiraju kako bi trebale izgledati arbitraže pri nacionalnim savezima koji su članovi FIFA-e.

Nakon nekoliko godina upornog rada HUNS-a, uz pravno savjetovanje odvjetnika Tomislava Kasala te značajnu potporu Doc. dr. sc. Vanje Smokvine, Pravilnik o radu Arbitražnog suda HNS-a je promijenjen na način da odredbe istoga, koliko je to moguće uslijed propisa Republike Hrvatske, u znatno većoj mjeri budu usklađeni s propisima FIFA-e u ovom kontekstu te danas navedeni Arbitražni sud zbog takve mnogo kvalitetnije pravne regulative funkcioniра značajno

brže i učinkovitije nego u vrijeme osnivanja HUNS-a, a na zadovoljstvo svih nogometara. Što se pak tiče predstećajnih nagodbi nad nogometnim klubovima, izrazito je bitno naglasiti da su upravo nakon višestrukog inzistiranja HUNS-a te brojnih sastanaka predstavnika HUNS-a s predstvincima klubova, koji su bili u postupku predstećajne nagodbe dok su se natjecali u natjecateljskim rangovima HNS-a, a u kojima se provodi postupak licenciranja, svi igrači navedenih klubova, kao npr. NK Osijek i NK Cibalia, ostvarili pravo na sto posto svojih potraživanja čime je na neki način postavljen i standard za licenciranje drugih klubova u budućnosti, a sve u skladu s pozitivnim propisima UEFA i HNS-a.

KAMP ZA IGRAČE BEZ UGOVORA

Kamp za igrače bez ugovora namijenjen je svim onim profesionalnim nogometnicima koji su trenutno bez kluba. Riječ je o besplatnoj pomoći HUNS-a u suradnji s FIFPRO-om koja se osigurava igračima kako bi ostali u trenažnom procesu, što boljim formi i kako bi samim time lakše pronašli klupske angažmane. HUNS osigurava besplatan teren, glavnog i pomoćnog trenera te trenera vratarja, fizioterapeute i kondicijskih trenera, besplatnu sportsku prehranu, sportsku opremu i edukacijske treninge tijekom kampa kako bismo učinili zaokruženu cjelinu, a za sve one koji ne žive u Zagrebu (unutar 50 km od mesta odigravanja kampa) imaju osiguran besplatan smještaj u hotelu Westin u Zagrebu.

Rezultat svega navedenog jest taj da je 90 % igrača sudionika ovog kampa uspješno našlo svoj novi klub tijekom ili po završetku kampa.

Također, HUNS je 2017. u Zagrebu organizirao regionalni turnir pod nazivom „Hrvatska 2017.“ pod pokroviteljstvom FIFPRO-a, a riječ je o regionalnom turniru na kojem su uz Hrvatsku sudjelovale Srbija, Slovenija i Crna Gora. Tijekom održavanja svakog kampa provodimo i razne edukativne radionice za same igrače, kao što su financijska pismenost i savjetovanje, mentalni trening sa psihologima kako mentalno poboljšati svoju izvedbu na terenu i biti uspješniji u sportu, zatim nutricionističko savjetovanje i edukacije o zdravoj i sportskoj prehrani te kako sama prehrana može utjecati na izvedbu profesionalnog nogometnika. Lani smo organizirali „Oživi me“ edukaciju kojom su igrači u Kući srca imali priliku u teorijskom i praktičnom smislu educirati se kako koristiti defibrilator i kako se provodi uspješna reanimacija i oživljavanje.

USKLAĐIVANJE PRAVILNIKA S ODREDBAMA PRAVILNIKA FIFA-e, KAO I IZMJENE STANDARDNOG UGOVORA

Ne samo da je HUNS svojim radom doveo do reforme Arbitražnog suda HNS-a, od koje su značajnu korist imali ne samo članovi HUNS-a, nego svi nogometni koji su bili u ugovornom odnosu s klubom na teritoriju RH, već je aktivnost HUNS-a dovila i do brojnih drugih izmjena u propisima HNS-a. Kao najznačajniju možemo izdvojiti izmjenu Pravilnika o statusu igrača i registracijama HNS-a, sukladno kojоj je igračima napokon dano pravo jednostrano raskinuti ugovor na štetu kluba iz opravdanog razloga, uslijed kršenja takvog ugovora od strane kluba zbog neplaćanja. Time je došlo do prestanka obveza nogometnika iz RH da zahtijevaju od Arbitražnog suda HNS-a, u postupku koji je znao biti i dugotrajan, raskid ugovora s klubom koji nije poštovao svoje ugovorne obveze, kao i do ujednačavanja propisa HNS-a s propisima FIFA-e u ovom pogledu, a i do značajnog poboljšanja pravnog položaja nogometnika. Nogometni su napokon mogli relativno brzo i u jednostavnoj proceduri bez potrebe podnošenja zahtjeva na Arbitražni sud, jednostrano raskinuti svoje ugovore iz opravdanog razloga i tako biti u mogućnosti vrlo brzo nastaviti sa svojom karijerom u drugom klubu, ako njihov dotadašnji klub nije poštovao svoje ugovorne obveze.

Nadalje, HUNS je bio iznimno aktivan i na području izmijene teksta obrazaca standardnih ugovora koje bi trebali koristiti svi klubovi, članovi HNS-a. Odredbe tih ugovora su unazad nekoliko godina u pretežnom dijelu uskladene u većem dijelu s odredbama Autonomnog ugovora o minimalnim odredbama standardnih ugovora nogometnika, u sektoru profesionalnog nogometa potpisanih od strane socijalnih partnera na razini Europe, i to od strane FIFPRO-a, ECA-e i EPFL-a, čime je svim nogometnicima u RH omogućeno da potpisuju znatno povoljnije ugovore od onih koji su mogli potpisati do tada, čime je standard pravne zaštite nogometnika doveden na znatno viši nivo.

Nažalost, u ovom dijelu HUNS i dalje ima značajnog posla, s obzirom da pravni propisi RH pa tako i HNS-a, još uvijek ne definiraju odnos igrača i kluba isključivo kao radni odnos, na čemu HUNS već godinama inzistira u svim relevantnim pregovorima i razgovorima na ovu temu s nadležnim državnim tijelima i HNS-om. Nadamo se da će u skorijoj budućnosti i taj problem biti riješen te da će se u tom dijelu legislativa RH napokon uskladiti s legislativom većine zemalja EU. Naravno, HUNS će na tome i dalje neumorno inzistirati, na korist svih svojih članova, ali i svih drugih nogometnika na teritoriju RH.

TROFEJ NOGOMET

2013. godine osmišljen je svojevrsni pečat i svečano finale natjecateljske sezone HNL-a i hrvatskog nogometa. HUNS je uveo izbor za najbolje aktere završene sezone u kojem sudjeluju nogometni Prve HNL i treneri. To je jedini izbor najboljih u nogometu koje biraju neposredni „proizvođači“. Kroz dosadašnjih osam proglašenja Trofej Nogomet preraста je u najprestižniju manifestaciju kojom nogometna obitelj zaključuje sezonu, a do koje nogometni i treneri osobito drže.

UCN ONLINE STUDIJ U DANSKOJ I STUDIJ NA ASPIRI U HRVATSKOJ

Svake godine početkom mjeseca veljače počinju upisi na online studij u Danskoj, na Sveučilištu UCN. Riječ je o studiju sportskog menadžmenta u trajanju tri i pol godine koji je u potpunosti online. Upisi, prijemni ispit, testovi (usmeni, pismeni) održavaju se isključivo preko interneta, putem video konferencije. Svakom profesionalnom sportašu omogućeno je studiranje uz uvjet da ima računalo i internetsku vezu uz naravno, nezaobilaznu motivaciju i želju za studiranjem i učenjem. HUNS omogućuje svim profesionalnim nogometima i ostalim profesionalnim sportašima u Hrvatskoj studiranje po povlaštenoj cijeni od ukupno 600 eura za sveukupno trajanje studija, s time da se 300 eura vraća studentu ako uspješno i u roku završi prvi semestar studija.

UCN je u potpunosti prilagođen potrebama i rasporedu profesionalnog sportaša, tako da neovisno o promjeni kluba i države u kojoj igra, sportaš može uspješno nastaviti studiranje jer nije primoran fizički biti povezan sa sjedištem

fakulteta. Ovaj studij namijenjen je onim igračima koji vrlo dobro znaju engleski jezik jer su sva predavanja, ispiti i ispitna literatura na engleskom jeziku. Studij inače košta 8 000 eura tako da je ova cijena preko HUNS-a uistinu velika privilegija.

Za one igrače koji nisu toliko vješti u poznavanju engleskog jezika, HUNS im omogućuje 50 % nižu godišnju školarinu na Visokoj školi Aspira. Riječ je o standardnom načinu studiranja, uz potrebnu fizičku prisutnost ispitima, uz konzultacije. HUNS uvelike podupire obrazovanje, osobito sportaša jer smatra da je to budućnost sporta koja će biti lakša ako i sportski kadar bude stručan i obrazovan. S obzirom da sportska karijera završava u vrlo ranoj životnoj dobi, potrebno je već sada, tijekom igranja, misliti na drugu karijeru, onu nakon igranja. Kada je igrač obrazovan i kad posjeduje znanja i vještine, uvelike mu je lakša prilagodba životu nakon sporta. Također, veseli nas činjenica da iz godine u godinu bilježimo porast zainteresiranih i upisanih sportaša, ali i sportašica za ove studije.

FOND PECULE

HUNS je pružio veliku pomoć i podršku svim nogometima koji su tijekom svoje karijere igrali u Francuskoj. Za to su vrijeme oni iz svojih primanja izdvajali određeni iznos, a na koji imaju pravo nakon završetka aktivne karijere, odnosno kada ostvare pravo na mirovinu.

Povrat sredstava iz fonda PECULE bio je komplikiran za ostvariti našim igračima koji su igrali u francuskoj ligi, odnosno brojni su oni koji nisu bili niti upućeni da imaju pravo na povrat dijela poreza te isplate tih sredstava.

WORLD 11

Riječ je o prestižnom priznanju koje se već etabriralo kroz godine. Glasanje se provodi diljem svijeta, u organizaciji FIFPRO-a i svih njegovih članica sindikata i to tako da svi igrači u svakoj zemlji po vlastitom odabiru izaberu najbolje među sobom u protekloj sezoni. Veliko je priznanje kad te odaberu tvoji suigrači i igrači iz cijelog svijeta u najboljih 11 svjetskih nogometnih nogometista. HUNS je 2017. godine prvi put proveo ovo glasanje i za žene među klubovima 1. HNLŽ. Na taj način ženski nogomet je barem simbolično stao ravnopravno uz bok muškome.

ČASOPIS NOGOMET

2013. godine osmišljen je svojevrsni pečat i svečano finale natjecateljske sezone HNL-a i hrvatskog nogometa. HUNS je uveo izbor za najbolje aktere završene sezone u kojem sudjeluju nogometni Prve HNL i treneri. To je jedini izbor najboljih u nogometu koje biraju neposredni „proizvođači“. Kroz dosadašnjih osam proglašenja Trofej Nogomet je prerastao u najprestižniju manifestaciju kojom nogometna obitelj zaključuje sezonu, a do koje nogometni i treneri osobito drže.

PREPOZNAJ, ODUPRI SE, PRIJAVI!

RECI NE NAMJEŠTANJU UTAKMICA!

RED BUTTON

mobilna aplikacija omogućuje svakom igraču anonimno prijavljivanje svakog pristupa i pokušaja namještanja dijela ili cijele utakmice.

